Lieta Nr.137093606
143/AA43 – 0040 – 09/15

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2009.gada 19.februārī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs M.Birzgalis,
tiesneši K.Berķis un A.Šteinberga

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par *J.D.*, */dzēsts personas kods/*, saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[15]panta ceturtās daļas sakarā ar *J.D.* apelācijas sūdzību par Tukuma rajona tiesas tiesneses 2006.gada 20.septembra lēmumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 27.augustā Tukuma rajona policijas pārvaldes Kārtības policijas biroja 3.nodaļas jaunākais inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PA 073237, kurā norādīts, ka *J.D.* 2006.gada 27.augustā plkst.01:20 vadīja vieglo pasažieru automašīnu Ford Transit, valsts reģistrācijas numurs */dzēsta numura zīme/*, Tukuma rajonā pa ceļu Pūre- Kaive l.km virzienā uz Kaivi, būdams alkohola reibumā ar minimālo alkohola koncentrāciju 1,67 promiles izelpotajā gaisā, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs.

Protokolā norādīts, ka ar savām darbībām *J.D.* izdarījis administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.[15]panta ceturtajā daļā.

[2] Ar Tukuma rajona tiesas tiesneses 2006.gada 20.septembra lēmumu (turpmāk – Lēmums) *J.D.* atzīts par vainīgu LAPK 149.[15]panta ceturtajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanā un sodīts ar administratīvo arestu uz 10 (desmit) diennaktīm un naudas sodu Ls 500 (pieci simti latu) apmērā, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 2 (diviem) gadiem.

Lēmumā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[2.1] *J.D.* pārstāvis *E.Dž.* tiesas sēdē paskaidroja, ka *J.D.* neatzīst savu vainu administratīvajā pārkāpumā, jo bija alkohola reibumā, bet automašīnu nevadīja. Automašīnu vadīja *K.T.*, kurš nebija alkohola reibumā, bet viņam nebija līdzi vadītāja apliecības, tāpēc viņš, kad automašīnu apturēja ceļu policisti, pārsēdās blakus vadītājam pasažiera vietā, jo nobijās. *J.D.* gulēja automašīnā, un policists viņu pamodināja, jo pie viņa bija automašīnas

dokumenti, viņš izturējās rupji, tāpēc policisti viņam lika pūst alkometrā, lai pārbaudītu alkohola koncentrāciju, un piedraudēja, ja atteiksies pūst, sastādīs viņam protokolu par pretošanos un arestēs, tāpēc *J.D.* pūta alkometrā, un viņam pēc tam sastādīja protokolu, kaut gan viņš nebija vadījis automašīnu. Policisti pārējiem pasažieriem nepārbaudīja dzērumu, kā arī nenopratināja viņus kā lieciniekus par to, kurš vadīja automašīnu, tādēļ lietā nav pierādīts, ka *J.D.* būtu vadījis automašīnu.

[2.2] Liecinieks *K.T.* liecināja, ka viņš, *J.D.* un *K.K.* 2006.gada 27.augustā Pūrē pie paziņām atpūtās, naktī brauca atpakaļ uz Rīgu, viņš nebija dzēris, tāpēc vadīja automašīnu. Pūrē pie veikala viņš netīšām, braucot atpakaļgaitā, ieslīdēja grāvī, kamēr meklēja palīdzību, lai automašīnu izvilktu no grāvja, piebrauca ceļu policisti, noskaidroja situāciju un, tā kā nebija nekas pārkāpts, aizbrauca. Kad automašīnu izvilka no grāvja, viņi nolēma uz Rīgu nebraukt, bet braukt atpakaļ pie paziņām. Kad brauca pāri dzelzceļa pārbrauktuvei, iedegās sarkanā gaisma, tad arī viņš ievēroja, ka viņiem seko policijas automašīna ar iedegtām bākugunīm un skaņu signālu, viņš apstājās un, tā kā viņam nebija līdzi vadītāja apliecības, nobijās, un pārsēdās blakus pasažiera sēdeklī. Policisti prasīja automašīnas dokumentus, tie bija pie *J.D.*, kurš gulēja automašīnā, aizmugurējā sēdeklī. Policisti uzaicināja *J.D.* izkāpt no mašīnas, viņam pārbaudīja alkohola koncentrāciju izelpā un sastādīja protokolu. Pēc tam policisti automašīnu nogādāja Pūrē pie veikala.

[2.3] Liecinieki *N.K.* un *A.K.* liecināja, ka, patrulējot pa Rīgas - Ventspils šoseju, redzēja, ka automašīna nogriežas pa Kaives ceļu. Tā kā bija nakts, nolēma automašīnu pārbaudīt, sekoja ar ieslēgtām bākugunīm, automašīna neapstājās, tad tika ieslēgts skaņas signāls un, braucot automašīnai blakus, *A.K.* ar zizli mašīnu stādināja un, spīdinot lukturi, redzēja, ka automašīnas vadītājs pārlec pāri sēdeklim uz busa aizmuguri. Kad *N.K.* pienāca pie busa durvīm, vadītājs jau pats kāpa ārā. Viņš piekrita, ka ir braucis, piekrita alkohola pārbaudei ar alkometru, nožēloja izdarīto, nekādas iebildes par to, ka viņš nav vadījis automašīnu, viņš neizteica. Nebija šaubu, ka *J.D.* vadīja automašīnu, tāpēc pārējie pasažieri netika nopratināti un pārējiem nepārbaudīja alkohola koncentrāciju izelpā, jo tas nebija nepieciešams. No pārbaudes viņš neatteicās, nekādi draudi par arestēšanu viņam netika izteikti.

[2.4] Tiesnese uzskata, ka nav pamata apšaubīt liecinieku *N.K.* un *A.K.* liecības, jo viņi ir policijas darbinieki, kas atbilstoši likumam „Par policiju" pildīja savus dienesta pienākumus, viņu liecības nav pretrunīgas un atbilst administratīvajā protokolā paša pārkāpēja *J.D.* paskaidrojumiem, kur viņš norāda, ka braucis mājās. Lietā nav konstatēts, ka liecinieki būtu ieinteresēti lietas iznākumā.

Savukārt pārkāpējs *J.D.* sākotnēji paskaidrojumos protokolā ierakstīja, ka brauca mājās, piekrita izdarīt alkohola koncentrācijas pārbaudi, neiebilda, ka nebūtu vadījis automašīnu, neizteica nekādas pretenzijas.

[2.5] Lietā nav pierādīts, ka ceļu policijas darbinieki viņam būtu draudējuši aizturēt. Arī pārstāvja paskaidrojumi, ka policijas darbinieki bijuši dusmīgi, ka viņiem neizdevās sastādīt protokolu, kad automašīna bija ieslīdējusi grāvī, tāpēc viņi sekojuši automašīnai, lai aizturētu par citu pārkāpumu, lietā nav pierādīti, jo nekas neliecina, ka starp policistiem un vadītāju iepriekš būtu izcēlies konflikts, tieši pretēji - liecinieks *K.T.* liecināja, ka policisti noskaidrojuši apstākļus, kādēļ automašīna ieslīdējusi grāvī, pārbaudījuši, vai automašīna nav meklēšanā, un novēlējuši ,,Laimīgu ceļu". Lietā nav nekādu pierādījumu, ka starp policistiem un pārkāpējiem būtu izcēlies konflikts.

[2.6] Liecinieka *K.T.* liecības nav ticamas, jo tās neatbilst pārējiem lietas apstākļiem. Nav saprotams, kādēļ *K.T.* nepaskaidroja policijas darbiniekiem, ka viņš ir vadījis automašīnu, ja zināja, ka *J.D.* ir alkohola reibumā un kāds sods viņiem par to draud. Aizbildināšanās, ka viņam nebija līdzi vadītāja apliecības un tāpēc viņš nobijās, nav ticama, jo viņam kā vadītājam ir jāzina, cik smags pārkāpums ir transportlīdzekļa vadīšana alkohola reibumā un cik smags pārkāpums ir, ja līdzi nav vadītāja apliecības.

Bez tam *K.T.* ir *J.D.* labs paziņa un ir ieinteresēts palīdzēt *J.D.* izvairīties no administratīvā soda, kas paredzēts par automašīnas vadīšanu alkohola reibumā.

[2.7] Tiesnese uzskata, ka lietā sniegtie pretrunīgie paskaidrojumi, kā arī tas, ka pārkāpējs *J.D.* pats tiesai personīgi nesniedza paskaidrojumus un nepiedalījās lietas izskatīšanā, tai skaitā liecinieku nopratināšanā, liecina, ka *J.D.* vēlas izvairīties no atbildības par administratīvo pārkāpumu. *J.D.* vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā pierādīta pilnīgi arī ar protokolu, tam pievienotajiem dokumentiem par to, ka *J.D.* vadījis transportlīdzekli, atrodoties alkoholisko dzērienu iespaidā.

Ņemot vērā pārkāpuma raksturu, to, ka lietā nav atbildību mīkstinošu apstākļu, tiesnese uzskata, ka *J.D.* piemērojams administratīvais arests un likumā noteiktie papildsodi.

[3] Par Lēmumu *J.D.* iesniedza apelācijas sūdzību, lūdzot Lēmumu atcelt un izbeigt lietvedību.

Apelācijas sūdzībā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[3.1] *J.D.* atradās transportlīdzekli Ford Transit, būdams alkohola reibumā, bet transportlīdzekli nevadīja. Automašīnu vadīja *K.T.*, kuram nebija līdzi vadītāja apliecības, tāpēc viņš, kad automašīnu apturēja ceļu policisti, pārsēdās blakus vadītājam pasažiera vietā, jo nobijās. Tā kā *J.D.* pēc tam, kad viņu pamodināja policisti, izturējās rupji, kā arī iepriekš Pūrē pie veikala transportlīdzeklis Ford Transit jau bija ieslīdējis grāvī, tad policisti viņam lika pūst alkometrā un pēc tam sastādīja protokolu, kaut gan viņš nebija vadījis automašīnu. Policisti pārējiem pasažieriem nepārbaudīja dzērumu, kā arī nenopratināja viņus kā lieciniekus par to, kurš vadīja automašīnu, tādēļ nav pierādīts, ka *J.D.* būtu vadījis automašīnu.

[3.2] Tiesa nav vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izvērtējusi visus lietas apstākļus, piešķirot godīguma un patiesuma monopolu ceļu policijas darbinieku liecībām, kuras ir nepatiesas un pretrunā ar loģikas likumiem, kas ir uzskatāmi redzams ceļu policistu *N.K.* un *A.K.* tiesā sniegtajās liecībās. Tajā pašā laikā pilnībā tiek ignorētas *K.T.* liecības, neņemot vērā, ka *J.D.*, atšķirībā no policijas, nav iespējas savādāk pierādīt savu nevainīgumu. Tāpat tiesa ignorēja, ka lielā nav objektīvu pierādījumu *J.D.* vainai, un visas šaubas un pretrunas tika izvērtētas par sliktu *J.D.* un par labu nepatiesajām un neloģiskajām ceļu policijas darbinieku liecībām.

Tiesa nav kritiski izvērtējusi ceļu policijas darbinieku *N.K.* un *A.K.* sniegtās liecības par automašīnas apstādināšanas apstākļiem. Ir skaidri redzams, ka *A.K.* sniedz nepatiesas liecības, lai radītu iespaidu, ka viņš ir skaidri redzējis, ka automašīnu vadīja *J.D.*.

Policijas darbinieki šajā gadījuma ir nostrādājuši neprofesionāli, jo, pastāvot šaubām par personas identitāti, kura vadīja automašīnu (vadītājs no vadītāja vietas pārvietojās uz citu vietu), policijas darbiniekiem vajadzēja pieņemt paskaidrojumus no visām automašīnā esošajām personām, kā arī veikt tām alkohola pārbaudi. Tādā gadījumā būtu izslēgta iespēja, ka kāds no lieciniekiem maina savas liecības un cenšas izvairīties no atbildības vai kaut kādā veidā palīdzēt kādam izvairīties no atbildības. Tagad policija savu profesionalitātes trūkumu cenšas noslēpt ar nepatiesām un neloģiskām liecībām, kā rezultātā cieš *J.D.*, bet tiesa nesaskata pamatu apšaubīt policijas darbinieku liecības.

[3.3] Tiesa nepamatoti uzskata *J.D.* rīcību par izvairīšanos no atbildības, bet *K.T.* kā ieinteresētu liecinieku. Tas, ka *J.D.* protokolā ir ierakstījis „braucu uz mājām", nenozīmē, ka viņš ir atzinis to, ka ir vadījis automašīnu. Arī pretenzijas policijas darbiniekiem tika izteiktas, diemžēl to nav iespējams pierādīt savādāk kā ar *K.T.* liecībām.

Tiesa lēmumā norāda, ka lietā nav pierādīts, ka ceļu policijas darbinieki *J.D.* būtu draudējuši aizturēt. Šāds tiesas arguments izraisa neizpratni, jo kā vēl savādāk *J.D.* var pierādīt šādu faktu kā vien ar liecinieku liecībām, bet, ja tiesa *K.T.* liecības neuzskata par ticamām, tad *J.D.* sava nevainīguma pierādīšanas iespējas ir izsmeltas, kas ir pretrunā ar administratīvā procesa vispārīgajiem principiem, kuri nosaka, ka pierādīšanas smagumam pēc iespējas jāgulstas uz iestādi, nevis indivīdam jācenšas atspēkot policijas safabricēts pārkāpums.

Tāpat tiesa nepamatoti *K.T.* liecības neatzīst par ticamām, jo viņš esot ieinteresēts palīdzēt *J.D.* izvairīties no administratīvā soda. Tas, ka *J.D.* ar *K.T.* ir labi paziņas, nedod pamatu atzīt *K.T.* liecības par maz ticamām, jo nekas cits par to neliecina, un līdz ar to tiesa nepamatoti ignorē gandrīz vienīgo pierādījumu, kurš attaisno *J.D.*.

Savukārt tiesas lēmumā minētais, ka lietā sniegtie pretrunīgie paskaidrojumi, kā arī tas, ka pārkāpējs *J.D.* pats tiesai personīgi nesniedza paskaidrojumus un nepiedalījās lietas izskatīšanā, tai skaitā lieciniekuu nopratināšanā, liecina, ka *J.D.* vēlas izvairīties no atbildības par

administratīvo pārkāpumu, nav pamatots, kā arī ir pretrunā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 35.pantu, kurš nosaka, ka administratīvā procesa dalībnieks procesā var piedalīties ar pārstāvja palīdzību vai starpniecību, tādējādi *J.D.* ierašanās tiesā nebija obligāta. Līdz ar to *J.D.* izmantoja savas likumīgās tiesības, un šādu viņa rīcību nevar uzskatīt par izvairīšanos no atbildības par administratīvo pārkāpumu.

[3.4] Tiesa pilnībā ignorējusi nevainīguma prezumpciju. Šajā lietā pilnībā tiek ignorēts administratīvā procesa princips *in dubio pro civis*, saskaņā ar kuru pierādīšanas nastai jāgulstas pēc iespējas uz amatpersonu un šaubu gadījumā risinājumam jābūt par labu privātpersonai.

[4] Uz tiesas sēdi *J.D.* un viņa pārstāvis nav ieradušies. 2009.gada 3.februārī Administratīvajā apgabaltiesā saņemts *J.D.* pārstāvja iesniegums *(lietas lapa 133)* ar lūgumu atlikt lietas izskatīšanu sakarā ar viņa aizņemtību citā tiesas procesā.

Administratīvā apgabaltiesa, nekonstatējot Administratīvā procesa likuma 268. un 269.pantā minētos apstākļus, nolēma lietu izskatīt bez *J.D.* un viņa pārstāvja klātbūtnes.

Motīvu daļa

[5] Izvērtējusi lietā esošos materiālus, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka *J.D.* apelācijas sūdzība ir noraidāma.

[6] APL 307.panta ceturtās daļas otrais teikums nosaka – ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai, šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, līdz ar to Administratīvā apgabaltiesa pievienojas pirmās instances tiesas Lēmuma motivācijai (skat. šā sprieduma [2] punktu) un APL 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā nenorāda.

[7] Attiecībā uz apelācijas sūdzības argumentiem Administratīvā apgabaltiesa secina, ka tie galvenokārt ir attiecināmi uz pirmās instances tiesas veikto pierādījumu izvērtējumu. Apelācijas sūdzībā ir norādīts, ka tiesa ir nepareizi izvērtējusi lietā esošos pierādījumus un nepamatoti devusi priekšroku policijas darbinieku sniegtajām ziņām par lietas apstākļiem. Savukārt *K.T.* liecības un *J.D.* pārstāvja paskaidrojumus par lietas faktiskajiem apstākļiem tiesa atzinusi par nepatiesiem.

Administratīvā apgabaltiesa minētajiem argumentiem nepiekrīt, un, tā kā Administratīvā apgabaltiesa (skat. [6] punktu) tiesneses apsvērumus ir atzinusi par pareiziem, atkārtoti šos apstākļus nevērtē.

[8] Papildus Administratīvā apgabaltiesa uzskata, ka pirmās instances tiesa pamatoti ir devusi priekšroku policijas darbinieku *N.K.* un *A.K.* sniegtajām liecībām iepretim pie administratīvās atbildības sauktās personas pārstāvja paskaidrojumiem un *K.T.* sniegtajām liecībām, jo lietā nav pierādījumu, ka iepriekš minētie policijas darbinieki būtu jebkādā veidā ieinteresēti lietas iznākumā vai būtu neobjektīvi. Tāpat apgabaltiesai nav pamata apšaubīt minēto policijas darbinieku profesionalitāti, konstatējot pārkāpumus ceļu satiksmē. Savukārt *J.D.* pārstāvja argumentus par to, ka pārkāpuma fakta konstatēšanas brīdī *J.D.* automašīnu nav vadījis, bet to ir darījis *K.T.*, apstiprina tikai liecinieka *K.T.* sniegtās liecības, taču šīs liecības, kā to Lēmumā pareizi atzinusi pirmās instances tiesas tiesnese, ir vērtējamas kritiski, proti, kā lietas iznākumā ieinteresētas personas liecības.

[9] Izvērtējot policijas darbinieku *N.K.* un *A.K.* liecības, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka tām ir piešķirama liela ticamība, jo tās par 2006.gada 27.augusta notikumiem ir detalizētas un loģiskas, kā arī tajās minētos apstākļus apstiprina citi lietā esoši un pārbaudīti pierādījumi (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.PA 073237, transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokols Nr.NB 211012, kuru *J.D.* ir bez iebildumiem parakstījis, apliecinot, ka piekrīt veiktās pārbaudes rezultātiem).

Ievērojot minēto, Administratīvajai apgabaltiesai nav pamata neticēt policijas darbinieku sniegtajai informācijai, ka 2006.gada 27.augustā plkst.01.20 *J.D.* Tukuma rajonā ir vadījis automašīnu Ford Transit, valsts reģistrācijas numurs */dzēsta numura zīme/*, būdams alkoholisko dzērienu ietekmē ar minimālo alkohola koncentrāciju izelpas gaisā 1,67 promiles, kas atbilst alkohola koncentrācijai asinīs.

Ievērojot iepriekš minētos apsvērumus, apgabaltiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā priekšroka ir dodama valsts policijas darbinieku sniegtajām liecībām. Savukārt *J.D.* pārstāvja paskaidrojumus, ka *J.D.* nav vadījis transportlīdzekli administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā vietā un laikā, Administratīvā apgabaltiesa vērtē kā tādus, kas neatbilst lietas faktiskajiem apstākļiem un kas ir sniegti ar nolūku izvairīties no administratīvās atbildības.

[10] Ņemot vērā iepriekš minēto, Administratīvā apgabaltiesa secina, ka Lēmums ir pamatots, atbilst lietā nodibinātiem faktiskajiem apstākļiem un normatīvo aktu prasībām, tāpēc atstājams negrozīts.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.[11]panta otrās daļas 1.punktu un 286.[14]pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Atstāt negrozītu Tukuma rajona tiesas tiesneses 2006.gada 20.septembra lēmumu par *J.D.* saukšanu pie administratīvās atbildības saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[15]panta ceturto daļu, bet *J.D.* apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs M.Birzgalis

Tiesneši K.Berķis

A.Šteinberga